

Voortgezette Logica
 2005-2006
 Huiswerk opdrachten Week 2

Het LaTeX-meesterwerk van Lars Arthur Tump & Niels van Miltenburg

May 24, 2006

1 Natuurlijke deductie

- Opdracht 1

$$\frac{\frac{[\psi]^1}{\varphi \vee \psi} \vee I, r \quad \frac{[\psi]^1}{\neg\varphi \vee \psi} \vee I, r}{\frac{(\varphi \vee \psi) \wedge (\neg\varphi \vee \psi)}{\psi \rightarrow (\varphi \vee \psi) \wedge (\neg\varphi \vee \psi)}} \rightarrow I, 1$$

- Opdracht 2

$$\frac{\frac{\frac{[(\varphi \vee \psi) \wedge (\neg\varphi \vee \psi)]^1}{\varphi \vee \psi} \wedge E, l \quad [\psi]^3}{\frac{[(\varphi \vee \psi) \wedge (\neg\varphi \vee \psi)]^1}{\neg\varphi \vee \psi} \wedge E, r}{\frac{\frac{[(\neg\varphi)^4 \quad [\varphi]^2}{\frac{\perp}{\psi} \perp} \rightarrow E}{\psi} \vee E, 2, 3}}{\frac{\psi}{(\varphi \vee \psi) \wedge (\neg\varphi \vee \psi) \rightarrow \psi}} \rightarrow I, 1$$

- Opdracht 3

$$\frac{\frac{[(\varphi \wedge \psi) \vee (\neg\varphi \wedge \psi)]^1}{\psi} \wedge E, r \quad \frac{[\neg\varphi \wedge \psi]^3}{\psi} \wedge E, r}{\frac{\psi}{(\varphi \wedge \psi) \vee (\neg\varphi \wedge \psi) \rightarrow \psi}} \rightarrow I, 1$$

- Opdracht 4

$$\frac{\frac{[\varphi]^3 \quad [\psi]^1}{\varphi \wedge \psi} \wedge I}{(\varphi \wedge \psi) \vee (\neg \varphi \wedge \psi)} \vee I, l \quad \frac{[\neg((\varphi \wedge \psi) \vee (\neg \varphi \wedge \psi))]^2}{\frac{\frac{\perp}{\neg \varphi} \rightarrow I, 3 \quad [\psi]^1}{\frac{\neg \varphi \wedge \psi}{(\varphi \wedge \psi) \vee (\neg \varphi \wedge \psi)}} \vee I, r} \rightarrow E$$

$$\frac{[\neg((\varphi \wedge \psi) \vee (\neg \varphi \wedge \psi))]^2}{\frac{\frac{\perp}{(\varphi \wedge \psi) \vee (\neg \varphi \wedge \psi)} RAA, 2}{\psi \rightarrow (\varphi \wedge \psi) \vee (\neg \varphi \wedge \psi)}} \rightarrow I, 1$$

- Opdracht 5

$$\frac{\frac{[\exists x(\varphi(x) \rightarrow \psi)]^1}{\frac{\frac{[\varphi(x) \rightarrow \psi]^3}{\frac{\psi}{\frac{\varphi(x)}{\forall x \varphi(x) \rightarrow \psi}}} \rightarrow I, 2}{\exists E, 3!}} \rightarrow E}{\exists x(\varphi(x) \rightarrow \psi) \rightarrow (\forall x \varphi(x) \rightarrow \psi)} \rightarrow I, 1$$

2 Semantiek en deductie (A)

- Opdracht 1

$$p \rightarrow ((p \rightarrow \perp) \rightarrow \perp)$$

p	\perp	$p \rightarrow \perp$	$(p \rightarrow \perp) \rightarrow \perp$	$p \rightarrow ((p \rightarrow \perp) \rightarrow \perp)$
1	0	0	1	1
0	0	1	0	1

Het betreft hier een tautologie want $\forall v v(p \rightarrow ((p \rightarrow \perp) \rightarrow \perp)) = 1$

- Opdracht 2

$p \rightarrow (\neg p \rightarrow q)$				
p	q	$\neg p$	$\neg p \rightarrow q$	$p \rightarrow (\neg p \rightarrow q)$
1	1	0	1	1
1	0	0	1	1
0	1	1	1	1
0	0	1	0	1

Het betreft hier een tautologie want $\forall v v(p \rightarrow (\neg p \rightarrow q)) = 1$

- Opdracht 3

$$p \vee \neg p$$

p	$\neg p$	$p \vee \neg p$
1	0	1
0	1	1

Het betreft hier een tautologie want $\forall v v(p \vee \neg p) = 1$

- Opdracht 4

$\neg p \vee \neg \neg p$
p
$\neg p$
1
0

Het betreft hier een tautologie want $\forall v v(\neg p \vee \neg \neg p) = 1$

- Opdracht 5

$$p \vee q \rightarrow (p \rightarrow \neg q)$$

p	q	$\neg q$	$p \vee q$	$p \rightarrow \neg q$	$p \vee q \rightarrow (p \rightarrow \neg q)$
1	1	0	1	0	0
1	0	1	1	1	1
0	1	0	1	1	1
0	0	1	0	1	1

Het betreft hier geen tautologie want $\neg \forall v v(p \vee q \rightarrow (p \rightarrow \neg q)) = 1$

$\exists v v(p = 1 \wedge q = 1) = 0$

- Opdracht 6

$$p \vee q \rightarrow (\neg p \rightarrow q)$$

p	q	$\neg p$	$p \vee q$	$\neg p \rightarrow q$	$p \vee q \rightarrow (\neg p \rightarrow q)$
1	1	0	1	1	1
1	0	0	1	1	1
0	1	1	1	1	1
0	0	1	0	0	1

Het betreft hier een tautologie want $\forall v v(p \vee q \rightarrow (\neg p \rightarrow q)) = 1$

- Opdracht 7

$$(p \rightarrow (q \vee r)) \rightarrow (\neg q \rightarrow \neg p \vee r)$$

p	q	r	$\neg p$	$\neg q$	$q \vee r$	$\neg p \vee r$	$p \rightarrow (q \vee r)$	$\neg q \rightarrow \neg p \vee r$	$(p \rightarrow (q \vee r)) \rightarrow (\neg q \rightarrow \neg p \vee r)$
1	1	1	0	0	1	1	1	1	1
1	1	0	0	0	1	0	1	1	1
1	0	1	0	1	1	1	1	1	1
1	0	0	0	1	0	0	0	0	1
0	1	1	1	0	1	1	1	1	1
0	1	0	1	0	1	1	1	1	1
0	0	1	1	1	1	1	1	1	1
0	0	0	1	1	0	1	1	1	1

Het betreft hier een tautologie want

$$\forall v v((p \rightarrow (q \vee r)) \rightarrow (\neg q \rightarrow \neg p \vee r)) = 1$$

- Opdracht 8

$$(p \rightarrow q) \rightarrow (\neg p \rightarrow \neg q)$$

p	q	$\neg p$	$\neg q$	$p \rightarrow q$	$\neg p \rightarrow \neg q$	$(p \rightarrow q) \rightarrow (\neg p \rightarrow \neg q)$
1	1	0	0	1	1	1
1	0	0	1	0	1	1
0	1	1	0	1	0	0
0	0	1	1	1	1	1

Het betreft hier geen tautologie want $\neg \forall v v((p \rightarrow q) \rightarrow (\neg p \rightarrow \neg q)) = 1$

$$\exists v v(p = 0 \wedge q = 1) = 0$$

- Opdracht 9

$$(p \rightarrow q) \rightarrow (\neg q \rightarrow \neg p)$$

p	q	$\neg p$	$\neg q$	$p \rightarrow q$	$\neg q \rightarrow \neg p$	$(p \rightarrow q) \rightarrow (\neg q \rightarrow \neg p)$
1	1	0	0	1	1	1
1	0	0	1	0	0	1
0	1	1	0	1	1	1
0	0	1	1	1	1	1

Het betreft hier een tautologie want $\forall v v((p \rightarrow q) \rightarrow (\neg q \rightarrow \neg p)) = 1$

- Opdracht 10

$(p \rightarrow q) \leftrightarrow (\neg q \rightarrow \neg p)$ Zoals we zagen in opdracht 9 was $(p \rightarrow q) \rightarrow (\neg q \rightarrow \neg p)$ een tautologie. Nu bekijken we $(\neg q \rightarrow \neg p) \rightarrow (p \rightarrow q)$.

p	q	$\neg p$	$\neg q$	$p \rightarrow q$	$\neg q \rightarrow \neg p$	$(\neg q \rightarrow \neg p) \rightarrow (p \rightarrow q)$
1	1	0	0	1	1	1
1	0	0	1	0	0	1
0	1	1	0	1	1	1
0	0	1	1	1	1	1

Het betreft hier een ook tautologie want $\forall v v((\neg q \rightarrow \neg p) \rightarrow (p \rightarrow q)) = 1$

$$\text{Dus } \forall v v((p \rightarrow q) \rightarrow (\neg q \rightarrow \neg p)) = 1$$

- Opdracht 11

$$(p \wedge (q \vee r)) \rightarrow ((p \wedge q) \vee (p \wedge r))$$

p	q	r	$q \vee r$	$p \wedge q$	$p \wedge r$	$p \wedge (q \vee r)$	$(p \wedge q) \vee (p \wedge r)$	$(p \wedge (q \vee r)) \rightarrow ((p \wedge q) \vee (p \wedge r))$
1	1	1	1	1	1	1	1	1
1	1	0	1	1	0	1	1	1
1	0	1	1	0	1	1	1	1
1	0	0	0	0	0	0	0	1
0	1	1	1	0	0	0	0	1
0	1	0	1	0	0	0	0	1
0	0	1	1	0	0	0	0	1
0	0	0	0	0	0	0	0	1

$((p \wedge q) \vee (p \wedge r)) \rightarrow (p \wedge (q \vee r))$	$(p \wedge (q \vee r)) \rightarrow ((p \wedge q) \vee (p \wedge r))$
1	1
1	1
1	1
1	1
1	1
1	1
1	1
1	1

Het betreft hier een tautologie want

$$\forall v v((p \wedge (q \vee r)) \rightarrow ((p \wedge q) \vee (p \wedge r))) = 1$$

- Opdracht 12

$$(p_0 \wedge \neg p_0) \vee p_1 \vee p_2 \vee p_3 \vee p_4 \vee p_5 \vee p_6 \vee p_7 \vee p_8$$

$$\text{Geen tautologie } \exists v v(p_0 = 1) v(p_1 t/m p_8 = 0) = 0$$

3 Semantiek en deductie (B)

- Opdracht 9

$$\frac{\frac{[p \rightarrow q]^1 [p]^3}{q} \rightarrow E \quad \frac{[\neg q]^2}{\frac{\frac{\perp}{\neg p} \rightarrow I, 3}{\frac{\neg q \rightarrow \neg p}{(p \rightarrow q) \rightarrow (\neg q \rightarrow \neg p)}} \rightarrow I, 2}} \rightarrow I, 1}{(p \rightarrow q) \rightarrow (\neg q \rightarrow \neg p)} \rightarrow I, 1$$

- Opdracht 10

$$(p \rightarrow q) \rightarrow (\neg q \rightarrow \neg p) \text{ (Voor } (p \rightarrow q) \rightarrow (\neg q \rightarrow \neg p) \text{ zie opdracht 9)}$$

$$\frac{\frac{[\neg q \rightarrow \neg p]^1 [\neg q]^3}{\neg p} \rightarrow E \quad \frac{[p]^2}{\frac{\frac{\perp}{q} RAA, 3}{\frac{p \rightarrow q}{(\neg q \rightarrow \neg p) \rightarrow (p \rightarrow q)}} \rightarrow I, 2}} \rightarrow I, 1}{(\neg q \rightarrow \neg p) \rightarrow (p \rightarrow q)} \rightarrow I, 1$$

- Opdracht 11

Voor het deductie bewijs van de dubbele pijl (\leftrightarrow) laten geven wij een afleiding van zowel linkerdeel \rightarrow rechterdeel als van rechterdeel \rightarrow linkerdeel

$$\frac{D \quad [\neg((p \wedge q) \vee (p \wedge r))]^2}{\frac{\perp}{(p \wedge q) \vee (p \wedge r)} RAA, 2} \rightarrow E$$

$$\frac{}{(p \wedge (q \vee r)) \rightarrow ((p \wedge q) \vee (p \wedge r))} \rightarrow I, 1$$

$D =$

$$\frac{[p \wedge (q \vee r)]^1}{\frac{p}{p \wedge (q \vee r)]^1} \wedge E, l}$$

$$\frac{\frac{[p \wedge (q \vee r)]^1}{\frac{q \vee r}{[p \wedge (q \vee r)]^1} \wedge E, r} \quad [q]^3}{q} \wedge I$$

$$\frac{[\neg((p \wedge q) \vee (p \wedge r))]^2}{\frac{\perp}{q} \perp} \vee I, 3, 4$$

$$\frac{p \wedge q}{(p \wedge q) \vee (p \wedge r)} \vee I, l$$

$$\frac{[(p \wedge q) \vee (p \wedge r)]^5}{\frac{p}{[p \wedge q]^3} \wedge E, l \quad \frac{p}{[p \wedge r]^4} \wedge E, l}$$

$$\frac{p \wedge (q \vee r)}{\frac{p \wedge (q \vee r)}{(p \wedge q) \vee (p \wedge r))} \rightarrow I, 5} \wedge I$$

$$D' \quad \frac{[(p \wedge q) \vee (p \wedge r)]^5}{\frac{q \vee r}{[p \wedge q]^1} \wedge E, r \quad \frac{r}{[p \wedge r]^2} \wedge E, r}$$

$$\frac{q \vee r}{q \vee r} \vee I, 1, 2$$

4 Valuatie en Vlauatie

- A**
 - $l(\varphi \wedge \psi) = \min\{l(\varphi), l(\psi)\}$
 - $l(\varphi \vee \psi) = \max\{l(\varphi), l(\psi)\}$
 - $l(\varphi \rightarrow \psi) = \max\{l(1 - \varphi), l(\psi)\}$
 - $l(\varphi \leftrightarrow \psi) = \min \max l(1 - \varphi), l(\psi) , \max l(1 - \psi), l(\varphi)$
 - $l(\neg\varphi) = l(1 - \varphi)$
- B**
 - 5 $\min\{l(p), l(1 - p)\}$
 - 6 $\max\{l(p), l(1 - p)\}$
 - 7 $\max\{l(1 - \max\{l(1 - p), l(p)\}), l(q)\}$
 - 8 $\min \max l(1 - \max l(1 - p), l(1 - q)), l(\max l(1 - p), l(q)) , \max l(1 - \max l(1 - p), l(q)), l(\max l(1 - p), l(1 - q))$
 - 9 $\max l(1 - \max l(1 - \min l(p), l(q)), l(r)), l(\max l(1 - p), l(r))$

5 Predicatenlogica A

1. $\exists x[M(x) \wedge V(x, x)]$
2. $\forall x[\neg M(x) \wedge \exists y[M(y) \wedge V(x, y)]]$
3. $\forall x[\exists y[V(x, y)]]$
4. $\forall x[M(x) \wedge H(x) \wedge \exists y[\neg M(y) \wedge V(x, y)]]$
5. $\exists x[\exists y[M(x) \wedge \neg H(x) \wedge M(y) \wedge V(x, y)]]$
6. $\forall x[(M(x) \wedge H(x)) \rightarrow \neg \exists y[M(y) \wedge V(x, y)]]$
7. $\exists x[\exists y[\exists z[M(x) \wedge M(y) \wedge \neg M(z) \wedge V(x, y) \wedge V(x, z)]]]$
8. $\forall x[\exists y[\neg M(x) \wedge M(y) \wedge V(x, y)]]$